

LA ESQUELLA
de la TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, ILLUSTRAT I CATEBAST!

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 cents paper en l'isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

ANTON FABRÈS.

Artista viu y elegant,
plé del esperit del dia,
domina ab sa fantasia
tot lo bonich, tot lo gran.

Son geni inmens se revela
sempre á la mateixa altura;
es un mestre en la escultura,
en lo quadro, en l' aquarela.

Quan sa inspiració febrosa
s' eleva, batent las alas,
encanta ab las ricas galas
de sa paleta assombrosa.

Brillant en lo colorit,
dibuixant de cor y fé,
té sempre un cert no sé qué
d' original y atrevit.

Un dia l' Art en sa historia,
mostrantlo al món admirat,
escriurà 'l seu nom, voltat
d' una aureola de gloria.

UN QUE TOT HO SAB.

Hi ha personas en aquest món que 's perden
per sapiguer massa.

Y n' hi ha d' altrás que van malament per sa-
piguer massa poch.

Lo qual proba, ab atterradora evidència, que tots
los extréms son dolents; exceptuant los extréms
de las llonganissas.

Un mallorquí que jo coneixia, cantava deveg-
das una copla, referent á aquest assumpto, que
may hi pogut olvidar:

Es sebre no ocupa puesto,
mes es no sebre tampoch:
tant se pert per qui sab massa,
com per qui sab massa poch.

¡Tenia rahò 'l mallorquí! ¡Y tal si 'n tenia!

¡Quántas y quántas vegadas hi entonat mental-
ment aquest cantar, escoltant, esgarriat, lo que
'm deya 'l senyor Serafi!

¡Pobre senyor Serafi! Pero .. *no adelantemos
los acontecimientos.*

Permétin, avants de tot, que 'ls fassi coneixe
l' home. Després parlarém de la seva vida.

Lo senyor Serafi es... ó millor dit *era*, perque
á horas d' ara potser ja es á can Pistras, una
persona sumament simpática y agradable. Solte-
rón empedernit, viu com un corra-camas, possee-
dor d' una fortuna una mica com cal y dotat de
regular ingeni, era ben rebut per tot arréu y es-
coltat sempre ab gust.

La taula hont ell prenía café, en un recò del
Condal, prop del piano, semblava un cassino hu-
morístich. Lo senyor Serafi ho dominava tot ab
la seva xispa inagotable; las sevas ocurrencias
posavan punt final á totes las discussions, y més

d' una vegada havia conjurat un conflicte ó resolt un problema intrincat, ab una frase intencionada ó un rasgo felix que desarmava 'ls odis y desvanexia las tempestats.

En una paraula: 'l senyor Serafi era l' idol dels coneguts y la enveja dels que 'l comensavan á conèixe.

—Senyor Serafi—li deyan en moments de bon humor—¡quina llàstima que sigui home!

—¿Per qué?

—Perque si fos dona... 'ns casaríam tots ab vosté.

—¡Ah, infelissos!—responia ell, tirantnos una glopada de fum á la cara—llavoras sí que fariam lo món al revés.

—¿Y això?

—Naturalment: jo 'm posaria las calsas desseguida, y á vostés los faria portar faldillas...—

A pesar de aixó, lo senyor Serafi tenia un defecte: lo de volguerho sapiguer tot, tot completament.

Per ell no hi havia secrets ni misteris: tot ho averiguava, tot ho descobria, tot ho traslluhia, de tot sabia 'l cóm y 'l perquè: era un Merlín ab barret de copa.

Aquest era 'l seu únich punt vulnerable y aquesta va ser la causa de la seva desgracia.

°°°

Me 'n recordo com si fos ara.

A primers del any setanta dos, per no sè quins negocis, va haver d' emprendre un viatge á Cuba. Va despedirse dels amichs, va portar l' equipatge á bordó y va anunciarnos que l' endemà, un dijous, sortia de Barcelona á las dugas de la tarde.

Y eran precisament las dugas del dijous en qüestió, quant me trobo al senyor Serafi passeig de Gracia amunt.

—¡Y ara!—li dich, sorprés,—¿que no ha marxat?

—¡Vaya una pregunta! ¿no véu que nó?

—¿Y aixó?

—Encara tinch temps: lo vapor está anunciat per las dugas; pero lo menos serán las sis quan sortirà del port. Ja sè lo que son aquestas cosas: sempre retrassan la sortida per fas ó per nefas. Vull despedirme d' uns amichs que viuen al carrer de Provensa... y vaja tinch temps de sobras...

—¿Y si 'l vapor surt?

—¡Cá! ¿Vol que jo no sápigam com se maneja aixó?—

Y, en efecte; ves si ho sabia, que 'l vapor se 'n va anar tranquilament á la hora fixada, deixant al senyor Serafi en terra y emportantseli l' equipatge.

Las complicacions que aixó li va ocasionar ja poden compèndrelas; pero 'l senyor Serafi no va escarmentarse.

°°°

Eran á derrers del mil vuytcents setanta quatre.

Estavan conversant al *Café nou*—llavoras encara no hi havia 'l *Condal*—quan arriba un amich, participantnos qu' en Martínez Campos s' havia sublevat á Sagunto.

—¿A favor de la república católica?—va preguntar lo senyor Serafi, burlantse de la noticia.

—A favor de don Alfonso.

—¿Sí? Donchs díguili que se 'n torni al llit: son verdas.

—¿Cóm ho sab?

—Ho sè... porque ho sè. Fa temps qu' estich al

tanto de las intrigas políticas y... en fi, vegi si parlo ab coneixement de causa, que me 'n vaig á fer una operació de bolsa, aprofitantme de las paparrutxas que fan corre.—

Y, naturalment, com que á n' ell ningú li pegava y estava al tanto de tot, aprofitantse de las paparrutxas que feyan corre, va perdre set ó vuyt mil duros, sense sapiguer per hont se 'n havian anat.

°°°

En una altra ocasió, quan se estava colòcant la via del carril de Vilanova, passejant xano xano tot prenent lo sol, tornavam, lo senyor Serafi y tres ó quatre amichs més, de pegar un vistasso de curios á aquellas obras.

Arribavam ja al peu del *Morrot*; un dels companys va separarse una mica, per fer no sè qué, y al tornar á juntarse ab nosaltres, nos ensenya un revólver.

—¡Miréu quin trobo! Era allá, amagat sota una ginesta.

—¡Vaya! Y es nou y flamant.

—¡A veure!—va cridar lo senyor Serafi, apoderantse del arma.

—¡Cuydado!—vaig dir jo, al reparar de la manera que 'l remenava, fentlo girar y alsant lo gatillo.

—¡Cá!—va objectar ell, ab ayre de suficiencia, —ja 'n sè la prima del maneig de las armas.—

Y dihent aixó, ¡pam! surt una bala, lo senyor Serafi llenza un crit, se torna groch, y al moment veyem un doll de sanch que li rajava de la mà: la bala li havia atravesada de part á part.

°°°

Sembla que aquesta série de desgracias hauria tingut de fer més previsor al senyor Serafi; pero ni por esas: la fatalitat l' arrastrava pel camí del desacert, y per no fer quedar malament al adagi, havia de conservar lo seu geni y la seva figura fins á la sepultura.

¡Fins á la sepultura! ¡Quí sab si será aixís!

Calculin vostés mateixos si 'n corra perill.

L' últim dissapte 'ns estavam, com de costum, al café: arriba 'l senyor Serafi, y al véurel, exclamem casi bé tots á la vegada:

—¿Qué tè, qu' está tant groch?

—¡Psé! Res: una mica d' airada que no tindrà conseqüencias.

—¡Pero si tè 'l semblant completament desencaixat y 'ls ulls á tres quarts de quinze! Ja se 'n está anant cap á casa seva á ficarse al llit desseguida...

—¡Criaturas! ¿qué saben vostés d' aquestas cosas?—

Y girantse cap al mosso, crida ab énfassis teatral:

—Noy, un gelat... ó qualsevol cosa ben fresca.

—¡Y ara! ¡qué s' ha tornat boig!

—Déixinme fer á mi: 'm conech lo temperament, y ja veuran de quina manera més senzilla 'm trech aquest refredat de sobre.—

¡Pobre senyor Serafi! Ahir vaig anar á véurel: no 'm va conèixe... ni casi vaig conèixe! jo á n' ell. Té una pulmonia doble y 'l metje, que en aquell moment se 'n anava, va dirme qu' era molt probable que no arribès á avuy. ¡Pobre senyor Serafi!

¡Conseqüencias de sapiguer massa!

A. MARCH.

LLOGUERS.

Fins are s' havian llogat pisos, mobles, prenas de vestir, velocípedos, caballs, etc., etc., y fins aquí, res hi ha qu' objectar á l' industria llogatera, que proporciona als pobres mortals, faltats de recursos, lo medi de poder donare mès llustre del que 'ls hi pertoca, lluhint lo que no es sèu, y moltes vegadas aixó es la seva salvació.

Donchs are, segons he llegit en un diari, un francès de París ha concebut una gran idea, gracies á la qual, s' ha arribat al *non plus ultra* del tràfich llogater.

¡Oh, celebrada siga l' industria que proporciona á la humanitat recursos tant inmensos! ¡Gloria al mortal que ha trobat la manera d' afavorir al mon ab tal fruyt del seu privilegiat ingenil!

Se tracta, senyors, (diguemho aviat per calmar l' impaciencia dels lectors) se tracta *nada menos* que del establiment d' una *Agencia* que, á préus enrahonats, proporciona, ó mès bèn dit, lloga las personas que 's necessitin, sent la missió d' aquestas, animar qualsevol festa vinguda á menos.

¿Qué tal, eh? ¿Qué me 'n diuhen d' aquest pensament? ¡Es piramidal!

Diu lo diari d' ahont trech la noticia, que la tal Societat, conta ja ab un numerós personal dels dos sexes que acudiran pressurosos ahont se vulga que 'ls demanin per cumplir lo sèu deber, en classe de maniquís en bon us. La *troupe* se compón de joves bulliciosos que lo mateix servirán per fer un punt de can-can, que pera tirarse al cos l' ápat mès espléndit, ab la major serietat del mon, segons requereixi l' cas, y de minyonas airosas y de bona figura que, á mès de lo del can-can y del tiberi, podrán, sempre que l' amo de la casa ho desitji, atreure ab sas amorosas miradas als joves inexperts; y ab aquest reclám, no 's veuran poch menos que deserts los salons de la gent de bon tó.

Aixó donará lloch á col-loquis com aquest:

—Senyoreta—dirá á una individua lo senyor que l' ha llogada—aquell jove que sèu en aquell recó de sala, he observat que 's mirava á vosté de certa manera... y vosté no n' ha fet cas. Fassi l' favor de ferli quatre magarrufas, aixís tot fent la melindrosa. 'S diu Ricardito.

O com aquest altre:

—Jove, aquí 'ns aburrim solemnem. Home, empésquis qualsevol cosa per distréure'ns. ¿Qué no sab fer tamborellas?

Pero tot t' la seva contra en aquest mon, y 'm sembla qu' aquesta nova industria portará qüestions á mès de quatre families, perque es molt fácil que succeheixin escenas com la següent:

—Senyor mèu—dirá la mestressa de la casa al seu marit—aixó no pot ni déu continuar y aquí á casa no hi entraran mès personas llogadas; valdament s' hajin de suspendre las reunions que doném.

—¿Pero qué passa?

—¡Y ho pregunta! Vinguim aquí, infame! ¿Qu' es lo que anava á buscar vosté ahí vespre ab aquella minyoneta dintre l' quarto dels mals endressos?

—Fuig, dona. Va ser que á ella li va venir l' acudit de presentarse disfressada per fer riure á la concurrencia y jo li volia deixar los cobre-llits vells que hi han al armari.

—¡Ya! ¿Y cóm es qu' ella no va fer res de lo que tú dius?

—Perque no vaig trobar las claus.

—¡Vosté es un pillo! No tracti de disculparse. Tambè poden tenir lloch escenas de aquest altre tenor:

—Papá—diu una nena cándida al autor dels seus días—lo jove de qui 't vaig dir l' altre día qu' estava bojament enamorada, es aquell, ¡mira-te'l, que bèn plantat!

—¿Quin?—pregunta l' papá tot pestanyejant, perque 's véu venir la pedregada á sobre.

—Aquell de la barba rossa y de maneras tant distingidas, qu' are está enrahonant ab lo marquès de Miralluch—respon la nena tot ruborizantse.

—¡Oh! no pensis mès ab tal home!

—¡Papá!

—Desgraciada, que t' has enamorat d' un sér que 's lloga á tant per hora en classe de putxinel·li!

La senyoreta 's desmaya si ho t' per convenient. ¿Y en lo renglò dels banquets? Passaran cosas molt curiosas.

Suposém que un senyor avaro ha tingut la precisió de llogar uns 'quants comparsas per res, per un punt d' honrilla: per tenir forsa gent á taula. Ell, com es tant tacanyo, no fa mès que observar á una senyora que t' al costat; la que, gracies á Déu, t' bona gana, á jutjar per la manera ab que desembrassa 'ls plats y, no podentse aguantar mès, lo senyor s' acosta ab dissimulo á la senyora y li diu ab véu baixa:—Senyora, vosté t' molt bonas tragaderas y pèls diners que li dono 'm sembla que no hauria de menjar tant.

Es de suposar que la tal *Agencia* tindrà l' seu corresponent rétol al balcó del carrer. Sembla molt natural. Ja 'm sembla que veig en lo primer pis d' un carrer céntrich unas lletras grossas y llampantas que diuhen:

«Se llogan personas en bon estat.»

Si arriba á establirse aquesta industria aquí á Barcelona, es casi segur que llegirém en lo *Brusi* anuncis per aquest istil:

«Agencia alquiladora. Sin rival en España. Se alquilan personas de ambos sexos y de diferentes edades, propias para reuniones, convites, jiras campestres, etc. Precios convencionales.»

Lo personal ab que contarà l' *Agencia llogatera* deurá ser, me sembla á mí, gent de poch mès ó menos, no es ofendre'ls; pero que vestida de levita ó de frach, farán lo sèu efecte per alló de que vesteix un bastó... Si es aixís (que aixís será, perque no tothom voldrá que li dispensin l' honor de llogarlo) y 'ls individus de l' *Agencia* han de concorre á reunions distingidas y, per lo tant, alternar ab gent elevada, ¡quina plaga! ¡quin diluvi de comtes y barons y marquesos 'ns caurá damunt! ¡Perque ells se donaran molt llustre!

Aixó será causa de moltras sorpresas.

—¡Cóm!—exclamará un senyor, dirigintse á un subjecte ab americana y espadenyas—¿vosté no es lo marquès de Patorrat que vaig coneixer en las vetlladas de casa de...?

—Jo li diré. Jo anava allí en classe de persona manada, y com me van expulsar de l' *Agencia* per intrigas, no 's cregui are faig de repartidor d' entregas per guanyarme la vida.

—¡Ah!

Las tarifas vigents son aquestas: Un senyor respectable val quatre duros (la cosa no pot ser mès equitativa perque de respecte sol ja gasta mès); un ballador son déu franchs; una senyora de aspecte serio, trenta (¡ay, la mèva sogra qu' es tant saturna, al menos ne valdria cinquanta!) y així successivament: de modo que per trenta du-

OPINIONS SOBRE LO «SPOLIURIUM». (Dibuixos de Pellicer).

HAUTE GOMME.

—Tú, mira, aquell sembla en Massini!...

AMERICANUS.

—Bè! ¿Y aixó val 4,000 pessos, D. Pancho?
—En poniéndose á pedir, un artista pedirá la LUNA.

HIGH LIFE.

—No val la pena: al últim per un quadro una ha d' estar á las foscas, y no llueix.

GENT DE COTÓ.

—¿Vol dir qu' es fet tot á la má?
—Potsé sí; pero ¿qué vol que li digui? ¿perqué s' ha de ficar ab aixó la Diputació?

GENT ESCRUPULOSA.

—Volia anarhi; pero penso consultarho ab lo confes.
—Fará bè, perque, segons m' han dit, hi ha coses despulladas.

TARUGUISTAS.

—No hi vajas, Menut: costa mitja llauna, y tots son artistes: cap dú rellotje.
—Oh, y encare hi ha la gura.

CIUTADANS HONRATS.

—¿Qué no ha anat á veure l' Aquarium?
—¿Alló de ca'n Parés, fet de un xino?

UN SENYOR RICH.

—¿Dos rals, diu?... Estiga bonet.

ros (ja veuen que no es molt) se pot tenir una variada colecció de persones... llogadas...

Ey, mentres lo de l' Agencia no resulti un *canard* ó un *timó*, que també podria molt ben ser.

¡Perque passen unas cosas á París de Fransa!

JUST ALEIX.

Per últim lo Liceo ha sigut adjudicat al actiu empressari Sr. Bernis, que si bé 'ns farà dejunar de ópera; durant la quaresma, fentnos entrar de concert, se proposa portar una companyia de *primo cartello*, aixís que somrigui la primavera.

Los italians del *Principal* van fent la viu viu. Dos operetas novas nos ha donat á coneixe, de las quals *La Befana* ha tingut més éxit que *Armi ed amori*. En la primera, que t' mols trosos pel terme serio, van debutar una cantant y un barítono regulars, y 'l galop, ab que termina, tingué de repetir-se.

A *Novedats*, cada dijous se dona un benefici. La Sra. Mena la senmana pasada tingué molts aplausos y rebé molts regalos. Ahir se donava 'l del Sr. Capdevila.

Dimecres vá estrenarse una pessa del Sr. Palá, titulada *A grans mals grans remeys*. Es una joguina, sense pretensions, escrita ab l' únich y exclusiu objecte de fer riure. Inútil dir que ho logra per complet. Tè xistes y molt moviment escénich. En l' execució vá lluhirs'hi de una manera molt especial l' intel·ligent actor senyor Capdevila.

També al *Teatro Ribas* s' ha estrenat una obreta titulada: *Mon, dimoni y carn*, original de D. Salvador Reventós, la qual está escrita ab facilitat, es sumament divertida y obtingué ab justicia l' aplauso del públich.

Al *Circo eqüestre*, l' espectacle de sempre y la concurrencia continúa favorint las corridas de 'n Tony Grice, que l' altre dia vá tastar cap de novillo ab estufat. Díu que no es gayre bó.

!!! AH!!!

Escolta nena divina,
la dels ulls igual que 'l cel,
la de la cara més fina,
la dels llabris com la mel.

No siguis tant desdenyosa,
per Déu no siguis aixís;
fès que ta boca preciosa,
s' animi per bell sorrís.

Que tornin ja tas miradas,
á penetrarme en lo cor,
y encendre las flamaradas,
d' un viu y constant amor.

Ab ta véu de rossinyol,
torna á endressar lo dolís cántich...
—Bè, digui clar lo que vol,
y no sigui tant romántich.

—Ja sabs, nena, que t' estimo,
ja sabs, nena, que t' adoro,
que t' idolatro, que t' mimo,
y per tos encants me moro.

Puig desde 'l punt que t' vaig véure,
ab ta modestia estremada,
encar que no ho vulguis creure,
al cor sempre t' duch grabada.

Digam, donchs, hermosa nena
qui ets y ademés ton nom,
y aixís me treurás la pena
que tinch al cor, no sè com.

Cuyta, ninfa encantadora...
digam qui ets, digamho prompte.

¿S? Donchs soch la planxadora
y venia á... cobrá 'l compte.

PEPET DE ARBUCIAS.

Ja fa temps que diuen que hi ha crísis, que no corre un quarto, que Barcelona está perduda.

Y no obstant s' obra l' abono per tres funcions de la Patti y en pochos dias queda enterament cubert, á pesar de lo elevat dels préus.

Es una cosa inexplicable la febra que hi ha per sentir á la famosa diva.

Y aquesta febra no 's cura sinó de una manera: suant dobletas de cinch duros.

¡Que mal llamp me mati!
deya avuy en Bato:
per senti á la Patti
s' ha de pagá 'l pato.

Los nous decrets de 'n Montero Ríos sobre ensenyansa, han caygut entre 'ls estudiants de las escolas especials com un cop de pedra en un basal de granotas.

Tothom s' exclama, tothom protesta, y lo més trist es que tothom t' rahó.

Pretén en Montero Ríos que tots los estudiants que aspiran á ser inginyers industrials ó arquitectos, se 'n vajan á Madrid á cursar á l' escola preparatoria... y á veure á las madrilenyas.

Y aixó, francament, no tothom t' diners per ferho.

Apart de que á Madrid, com arquitectura, hi ha poca cosa qu' estudiar, y tocant á industria, res enterament.

Deixant á un costat l' industria de viure sobre 'l país.

Y per aixó no 's necessitan ingeniers, sinó ingeniosos.

Dintre de pochos dias l' editor de l' *ESQUELLA*, Sr. Lopez, publicará una gramática del *Volapuk*.

Lo *Volapuk* es la nova llengua universal que acaba de inventarse.

Ja 'm sembla que ho veig.

Un dia 'm trobaré á la botiga, y entraré un seyyor molt ben posat.

—¿Qué se li oferia?

—Dónguim una gramática de toreros.

—¿De toreros?

—Sí, home, aixó que diuen del *Volapié*.

A Bilbao dos individuos van fer una aposta, sobre qui 's menjaría més ostras.

Un d' ells va arribarse'n á menjar 742; l' altre á 736 ja va dir prou.

¡Quina barra!

Hi ha espanyols que descendeixen dels celtas, altres dels fenicis, altres dels grechs, dels romans y fins dels àrabs.

Pero 'ls dos bilbains de la juguesca de segur que descendeixen dels *ostrogodos*.

L'escena á Fuenterrabía. La decoració representa una iglesia.

A fora brama la tempestat, lo llamp fuetjeja per l'espai; lo tró s'evolca pels núvols.

A lo millor cau un llamp... Un llamp ben intencionat que no va fer mal á ningú.

Pero á la qüenta 'ls devots de Fuenterrabía son gent qu' en materias de pujarse'n al cel no hi van depressa.

Aixís es, que veure 'l llamp á l' iglesia y precipitarse á las portas per fugir de aquella olor de sofre y de calderas de Pere Botero, va ser obra de un instant.

Aixó sí, al arribar á la porta van entremetre, enfonzantse no sè quantas costellas, y trencantse no sè quants brassos.

Ja veurán com tots ells are s' encomanen als sants metjes.

Ha mort á Oviedo 'l primer sereno que va haverhi en aquella ciutat. Havía sigut nombrat pèl càrrech á l' any 20 y quan contava 85 anys va tenir l' últim fill. Sempre va fer de sereno fins fa poch anys que va perdre la vista.

Y are que digan que l' anar de nits escura la vida.

Una mostra de la bona administració espanyola.

La nació sosté aduanas que no donan siquiera déu pessetas al any, es á dir ni un quarto senzill cada dia.

¡Y las sosté!

¡Bah! No hi ha com ser rics y tenir uns quants puestos pels amichs!

Per poder fer us del teléfono, l' Ajuntament paga al Estat la suma de 300 pessetas anuals.

En tots los països del mon lo teléfono es libre.

Aquí l' estat no sols lo monopolisa, sinó qu' exigeix drets fins á las corporacions oficials que 's serveixen de aquest invent pèl millor servey del public.

Per tot arréu l' Estat es un protector.

Aquí á Espanya l' Estat es un padastre.

Per fi s' ha ordenat que 's verifiqui 'l cambi de moneda antiga ab moneda decimal.

Los estachs quedan encarregats de tornar lo cambi ab *perros grandes* y *perros chicos*.

¡No fan mala cara de *perro* 'ls pobres estanquers!

Perque de tots los sistemas que podían adoptar-se per realisar lo cambi, aquestes lo pitjor, per la seva lentitut y deficiencia.

Seguint aquesta marxa, de aquí á cinquanta anys correrán encare monedas dels dos sistemas, tindrem un embolich més.

Després de tot, la moneda del nou sistema sortirà del estanch y al estanch tornarà.

Lo sistema decimal se 'n anirà ab fum.

PUCH ANUNCIARLOS DESD' ARE
QU' EN LA PRÓXIMA SEMANA
S' ESTRENA 'L DRAMA ¡MAL PARE!

Vostés dirán:—¿Y are? ¿Qu' es aixó? ¿Qui fa posarli aquesta noticia ab lletres grosses; y en vers per anyadidura?

—Perdonin, tenen rahó. Pero com que 'l drama ¡MAL PARE! que ha d' estrenarse la próxima semana al *Teatro de Novedats*, en una de las funciones de la *Asociación de autores catalans*, es obra de 'n Roca y Roca, director de l' *Esqueja*, si per ell no feyam aquest extraordinari ¿per qu' 'l fariam?

Sabém qu' estará molt content si 'l teatro s' ompla; y conta ab los lectors dels periódichs que desde fa tant temps dirigeix, esperant, no 'ls seus aplausos, sino la seva assistencia, resignat per endavant á la seva justicia.

Ab aixó, fassin lo favor de no faltarhi.

Lo conegut professor veterinari Sr. Darder, ha comensat á donar á llum un periódich titolat *El Naturalista*.

Conté originals de molt interès, y grabats molt bonichs, representant diversos animals.

A Asturias hi ha molta fam. La gent se sosté menjant arrels.

Podrá consolar-se calculant que aquí á Espanya gastém 42 milions de pessetas per sostenir al clero.

Per lo tant los asturians poden morir-se satisfets.

Podia faltarlos un plat de sopas; pero no 'ls faltarán funerals.

Ey, si 'ls capellans no están de borla.

Lo tenor Lombardi, que cantava á Valencia, va evaporarse.

Y tant l' empresa. com la seva senyora van quedar-se á la lluna de Valencia.

Pochs dias avants, també 'l célebre Gayerre va deixar ab un pam de nas á la empresa y als abonats del Teatro Real.

Vaja, está vist: lo que avuy en dia cantan los tenors ab més gust, son las *fugas*.

Probas que ha fet un periódich de la localitat sobre 'l pés de las monedas del sistema decimal: Déu monedas de déu centims, que valen una pesseta, pesan exactament lo mateix que déu monedas antigas de déu quartos.

Aquí dirém com en Bartrina:

—«No analices, muchacho, no analices.»

Hi havia un professor de gimnástica que pretenia curar todas las malalties, inclús l' esterilitat dels matrimonis, per medi dels exercicis gimnásticos.

Agrahits un marit y muller que 's trobavan en aquest cas als cuydados del professor, van publicar un remiti en tots los periódichs, en lo qual s' hi llegia un párrafo que deya:

«No sabemos como manifestarle nuestro profundo agradecimiento. Después de doce años de matrimonio, sin tener sucesión, tuvimos la suerte de conocer á V. y al poco tiempo mi señora estaba embarazada.»

Es històrich.

CANTARELLAS.

Lo que sufreix lo mèu cor
no v'ho pots pensar, nineta.
Are de molt bona gana
menjarla un plat de secas.

«A las penas punyaladas»
diuhen molts; donchs no pas jo:
á las penas una raspa
cada dia quan vá al Born.

J. CAP.

Un capellá á una minyona
li ensenyava 'ls manaments,
y arribant al sisé, deya:
—Espérat, qu' ensumaré.

JENANI.

Jo soch un jove poeta,
jo faig historias y cuántos;
mes ay, que no tinch un quarto
per poder fer cantá á un cego.

Lo qui va inventar lo jeure
devia ser molt gandul,
puig diu que quan l' enterravan
encare estava ajegut.

S. DEL POBLE SECH.

María, puch dir desd' are.
perque aixó bèn clar se véu,
que jo he carregat la *créu*
al volguer possehir la cara.

M. M. C.

Un arcalde, que va veure's insultat gravement
per un comissionat de apremis, que havia anat al
sèu poble á trabar embarchs, va determinar po-
sarho en coneixement del Governador de la Pro-
vincia, y en la comunicació que va escriure al
efecte, s' hi llegia:

«Me ha llamado estúpido, bestia, ladrón, y por
ser cierto, lo afirmo y certifico delante de V. E.»

En una presó:

—¿Perque está prèns vosté? van preguntarli á un
jove, que feya tres mesos que hi era.

—Per massa amor á las lletres, va respondre.

—¿Es periodista?

—No senyor, dependent de comers y m' acu-
mulan que vaig robar unas lletres de cambi.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª —*Re-llo-t-je.*
2. ID. 2.ª —*Car-pe-ta.*
3. MUDANSA. —*Tuna-Tana-Tona.*
4. CONVERSA. —*Palla.*
5. ROMBO. —

M
P A P
P E R L A
M A R I O N A
P L O M A
A N A
A

6. TRENCA-CLOSCAS. —*Perot lo lladre.*
7. LOGOGRIFO NUMÉRICH. —*Daniel.*
8. GEROFLÍFICH. —*Dos deudós per un sastre son poca cosa.*

XARADAS.

I.

La filla del *hu-dos-tres*
al balcó la *tot* posá,
y los Reys li van portá
una *hu-quarta* de batista,
y una *hu-dos-quarta* molt vella;
gran sentiment are 'n *tres*
puig s' enfada y no vol res
y tot avuy qu' está trista.

PEPET D' ESPLUGAS.

II.

Per un *tres* donan un pá;
un *segon* ja costa més,
lo *primer* se sol filá
y 'l qu' es *tot* vol lo progrés.

PALATRECA.

ACENTÍGRAFO.

Va dirme ahir lo mèu sastre
que no hi ha ningú *total*.
de fer tant bè y tant barato
las *total*, com ell las fa.

S. UST.

INTRÍNGULIS.

Buscar un nom, que trayentli l' última lletra, diga
primer: los habitants de una ciutat italiana; després
nom d' home, després ciutat de Italia; després una be-
guda y per fi una lletra grega.

FRANCISCO Y PERET.

TRENCA-CAPS.

LA SALA DEL PATRÓ MET.

Formar ab aquestas paraulas lo títol de una comedia
catalana.

A. BOIX ZORRILLISTA.

GEROFLÍFICH.

X

N
O O O
tre
l
L

A

S. DEL POBLE SECH.

SOBRE LAS DONAS

POLÉMICA Á PROPOSIT D' ELLAS

ENTRE

C. GUMÁ y FANTÁSTICH

Un elegantíssim tomet de 32 planas en quart, imprés ab
esmero sobre paper satinat superior.

Preu: DOS rals.

Se ven en la Llibreria Espanyola de Lopez, Rambla del
Mitj, 20, principals llibrerías, kioscos y a casa 'ls corres-
ponsals de LA CAMPANA y LA ESQUELLA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.